

וּלְפִיכָךְ תִּקְנֶנּוּ בְתַפְלַת עֲרֻבִית כָּל יְמֵי הַשְּׁבוּעַ, וְהוּא רְחוּם יִכְפֹּר עִוֹן. עַל כִּי מֵאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁתַּחֲשֹׁף, דְּנִים אֶת הָרָשָׁעִים בְּגִיחָנָם עַל יְדֵי הַמְּשַׁחֲתִים, שֶׁהֵם מְשַׁחֲתִים אֶף וְחִמָּה. וְכֹלָם נִכְלָלִים בְּזֶה שֶׁל וְהוּא רְחוּם. מְשַׁחֲתִים, זֶהוּ שֶׁפְּתוּב (תהלים עח) וְלֹא יִשְׁחִית. אֶף, שֶׁפְּתוּב וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אָפּוֹ. חִמָּה, שֶׁפְּתוּב וְלֹא יַעִיר כָּל חֲמָתוֹ.

וּלְפִיכָךְ תִּקְנֶנּוּ לֹמֵר וְהוּא רְחוּם בְּיָמֵי הַחֹל וְלֹא בְּשַׁבַּת. שְׁפִיזוֹן שֶׁנִּכְנָס שַׁבַּת, מִסְּתַלַּק הַדִּין מִן הָעוֹלָם, וְהָרָשָׁעִים בְּגִיחָנָם יֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה, וּמִלְּאֲכִי חֲבֵלָה אֵינָם שׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם מִשְׁעָה שֶׁקָּדַשׁ הַיּוֹם.

וְעַל כֵּן אֵין אוֹמְרִים בְּעֶרְב שַׁבַּת וְהוּא רְחוּם, שְׁלֹא יִתְעוֹרְרוּ מִלְּאֲכִי חֲבֵלָה. וּלְפִיכָךְ הוּא אֶסוּר מִפְּנֵי כְבוֹדוֹ שֶׁל מֶלֶךְ הַמַּגֵּן עַל הָרָשָׁעִים בְּשַׁבַּת, לְהוֹרֹת שֶׁכָּבֵר נִסְתַּלַּק הַדִּין מִן הָעוֹלָם, וְכָבֵר אֵין רְשׁוֹת לְמַחְבְּלִים לְחַבֵּל.

רְשׁוֹמֵר שֶׁהִיא מִלְּקָה אֶת הָרָשָׁעִים. בֵּא הַמֶּלֶךְ לְהִגֵּן עֲלֵיהֶם, וְשֵׁם אוֹתוֹ לְפָנָיו. כִּיִּן שְׁעוֹמֵד לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ, מִי שֶׁמְּפַחֵדֵם בְּמַלְכוּתוֹ, הָאֵין זֶה קְלוֹנוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ? כִּי הַמֶּלֶךְ הוּא הַשַּׁבַּת, נוֹטֵל אֶת רְשָׁעֵי הַגִּיחָנָם לְפָנָיו, וּמִגֵּן עֲלֵיהֶם, וְכָל הַשׁוֹמְרִים מְעַבְרִים מִלְּפָנָיו הַמֶּלֶךְ. מִי שֶׁנוֹטֵל רְצוּעָה לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ וּמְפַחֵד אוֹתָם, הָאֵין הוּא קְלוֹנוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ? וְהוּא הַדִּין שְׁאֵין לֹמֵר שׁוֹמֵר עִוֹן יִשְׂרָאֵל.

בְּמִדּוֹר הַזֶּה דְּנִים לְאוֹתָם שְׁקוֹטְפִים מַלּוּחַ עֲלֵי שִׁיחַ, הַמְּפַסְיָקִים דְּבָרִים שֶׁנִּתְּנוּ בְּלוּחֹת עֲלֵי שִׁיחָה בְּטֵלָה, וְאוֹתָם שְׁאֵינָם נוֹהֲגִים כְּבוֹד בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים. וְאֵין דְּנִים בְּמִקוֹם הַזֶּה לְמַבְזָה תַלְמִיד חֲכָם, כִּי דְנִים אוֹתוֹ בְּטִיט הַיּוֹן.

וּלְפִיכָךְ תִּקְנֶנּוּ בְתַפְלַת עֲרֻבִית, כָּל יְמֵי הַשְּׁבוּעַ, (תהלים עח לח) וְהוּא רְחוּם יִכְפֹּר עִוֹן. עַל כִּי מֵאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁתַּחֲשֹׁף, דְּנִין אֶת הָרָשָׁעִים בְּגִיחָנָם, עַל יְדֵי הַמְּשַׁחֲתִים, שֶׁהֵם מְשַׁחֲתִים אֶף וְחִמָּה. וְכֹלָם נִכְלָלִים בְּהָאֵי דְוְהוּא רְחוּם. מְשַׁחֲתִים, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, וְלֹא יִשְׁחִית. אֶף, דְּכְּתִיב וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אָפּוֹ. חִמָּה, דְּכְּתִיב וְלֹא יַעִיר כָּל חֲמָתוֹ.

וּלְפִיכָךְ תִּקְנֶנּוּ, לֹמֵר וְהוּא רְחוּם בְּיָמֵי הַחֹל וְלֹא בְּשַׁבַּת. שְׁפִיזוֹן שֶׁנִּכְנָס שַׁבַּת, מִסְּתַלַּק הַדִּין מִן הָעוֹלָם, וְהָרָשָׁעִים בְּגִיחָנָם יֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה, וּמִלְּאֲכִי חֲבֵלָה אֵינָם שׁוֹלְטִין עֲלֵיהֶם מִשְׁעָה שֶׁקָּדַשׁ הַיּוֹם.

וְעַל כֵּן אֵין אוֹמְרִים בְּעֶרְב שַׁבַּת וְהוּא רְחוּם, שְׁלֹא יִתְעוֹרְרוּ מִלְּאֲכִי חֲבֵלָה. וּלְפִיכָךְ הוּא אֶסוּר מִפְּנֵי כְבוֹדוֹ שֶׁל מֶלֶךְ, הַמַּגֵּן עַל הָרָשָׁעִים בְּשַׁבַּת, לְהוֹרֹת שֶׁכָּבֵר נִסְתַּלַּק הַדִּין מִן הָעוֹלָם, וְכָבֵר אֵין רְשׁוֹת לְמַחְבְּלִים לְחַבֵּל. לְסַנְטְרָא, דְּהוּא מִלְּקֵי לְחַיִּיבָא. אֶתָּא מִלְּכָא לְאַגְנָא עֲלוּי, וְשׁוּיָה קַמִּיה. כִּיִּן דְּקָאִים קַמִּי מִלְּכָא, מֵאֵן דְּאַגְזִים לִיה בְּמַלְקִיּוֹתָא, לָאו קְלָנָא שֶׁל מֶלֶךְ הוּא. כִּי מִלְּכָא אִיהוּ שַׁבַּת, נְטִיל לְחַיִּיבֵי דְגִיחָנָם קַמִּיה, וְאַגִּין עֲלֵייהוּ. וְכָל סַנְטִירִין מִתְעַבְרִין מִקַּמִּי מִלְּכָא. מֵאֵן דְּנְטִיל רְצוּעָה קַמִּי מִלְּכָא וְאַגְזִים לְהוּ, לָאו קְלָנָא דְמִלְּכָא הוּא. וְהוּא הַדִּין שְׁאֵין לֹמֵר שׁוֹמֵר עִוֹן יִשְׂרָאֵל.

בְּהָאֵי מִדּוֹר, דְּנִין לְאוֹתָם (אויב לוד) שְׁקוֹטְפִין מַלּוּחַ עֲלֵי שִׁיחַ, הַמְּפַסְיָקִים דְּבָרִים שֶׁנִּתְּנוּ בְּלוּחֹת, עֲלֵי שִׁיחָה בְּטֵלָה. וְאוֹתָם שְׁאֵינָן נוֹהֲגִין כְּבוֹד בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים, וְאֵין דְּנִין בְּמִקוֹם הַזֶּה לְמַבְזָה תַלְמִיד חֲכָם, כִּי דְנִין אוֹתוֹ בְּטִיט הַיּוֹן.